

مقایسه ویژگی های شخصیتی در دانشجویان شاهد و عادی دانشگاه فردوسی مشهد

فاطمه نیکفرد^۱، جوانشیر اسدی^۲

^۱ گروه روان شناسی ، واحد گرگان، دانشگاه آزاد اسلامی، گرگان، ایران fateme.nikfard58@gmail.com

^۲ عضو هیأت علمی مجموعه روان شناسی، دانشگاه آزاد اسلامی گرگان ardeshir.asadi@yahoo.com

چکیده

هدف از پژوهش حاضر ، مقایسه ویژگی های شخصیتی در بین دانشجویان شاهد و عادی دانشگاه فردوسی مشهد بوده است. پژوهش حاضر از نظر هدف، پژوهشی کاربردی و از نوع روش تحقیق علی - مقایسه ای می باشد. جامعه آماری تحقیق حاضر را کلیه دانشجویان دانشگاه فردوسی مشهد در سال تحصیلی ۱۳۹۵-۱۳۹۶ به تعداد ۳۲۰۰ نفر دانشجویان عادی و ۳۵۰ نفر دانشجویان شاهد و ایشارگر تشکیل میدهند که نمونه ی پژوهش به حجم ۳۰۰ نفر (۱۵۰ دانشجوی شاهد و ۱۵۰ دانشجوی عادی) با استفاده از روش نمونه گیری تصادفی انتخاب شدند. در این پژوهش برای جمع آوری اطلاعات از پرسشنامه استاندارد ویژگی های شخصیتی نئو استفاده شد. تجزیه و تحلیل داده ها با استفاده از نرم افزار SPSS ، نسخه ۲۱ مورد تجزیه و تحلیل قرار گرفت و نتایج تحقیق حاضر نشان میدهد که بین دانشجویان شاهد و عادی در متغیر ویژگی های شخصیتی و مولفه های آن تفاوت معنی داری وجود دارد. بدین معنی که میزان ویژگی های شخصیتی در دانشجویان شاهد کمتر از دانشجویان عادی بوده است و میزان انعطاف پذیری و روان نژندی در دانشجویان شاهد بیشتر از دانشجویان عادی و میزان برون گرایی - درون گرایی، مسئولیت پذیری و توافق پذیری در دانشجویان شاهد کمتر از دانشجویان عادی بوده است.

واژه های کلیدی : ویژگی های شخصیتی، دانشجویان، شاهد و عادی

مقدمه

نبود سرپرست به خصوص پدر خانواده است که به خودی خود یک عامل فشارزا برای اعضای خانواده و یک عامل نگران کننده برای تاثیر بر روی متغیرهایی مانند ویژگی های شخصیتی، استرس و ... خانواده به خصوص فرزندان بوده و موجب تفاوت های این متغیرها می باشد(۱). با توجه به آنکه دوران نوجوانی و جوانی؛ دورانی سرشار از غرور و زندگی است بدون شک نوجوانان و جوانان خواهان زیباترین و مطلوبترین نوع شخصیت هستند . وجود برخی ویژگی ها میتواند توان مقاومت درونی را در افراد در برابر فشارهای روانی افزایش دهد و از بروز پیامدهای آن و عواقب ناشی از آن جلوگیری کند. برای نمونه نوع شخصیت و مزاج ، نیازها و نگرش های افراد و احتمالاً برخی

ویژگی های شخصیتی میتوانند فرد را آماده پذیرش فشارهای روانی بیشتر سازد(۲). شخصیت از بنیادی ترین مفاهیم روان شناسی است. روان شناسی شخصیت حوزه ای است که به بررسی ویژگی های اعم از هیجانی و رفتاری می پردازد(۳). شخصیت بیان گر آن دسته از ویژگی های فرد یا افراد است که شامل الگوهای ثابت فکری، عاطفی و رفتاری آنهاست(۵). ویژگی های شخصیت یکی از مهم ترین محدوده های نظری در مطالعه شخصیت است. براساس این نظریه، شخصیت افراد از خصوصیات و صفات گسترده ای ترکیب یافته است. ترکیب و تعامل ویژگی های مختلف است که شخصیت یک فرد را تشکیل می دهد و این برای هر شخص، یگانه و منحصر به فرد است. نظریه ویژگی های شخصیت بر تعیین و اندازه گیری این خصوصیات فردی شخصیت تمرکز دارد(۶). افراد براساس الگوی شخصیتی خود؛ نیازها، انتظارات، انگیزه ها، توقعات و اهداف خاصی دارند(۷). شناخت شخصیت و عوامل موثر در ایجاد آن از یک جنبه ارضای حس کنجکاوی و میل به حقیقت جویی را در انسان دنبال دارد و از سوی دیگر این شناخت امکان می دهد که در ارتباط متقابل با دیگران موضع گیری مناسب و آگاهانه داشته باشد. این ویژگی ها میتوانند فرد را در برابر برخی اختلالات آسیب پذیر سازند(۸). امیدوار و همکاران در سال ۱۳۹۴ به بررسی و مقایسه ویژگی های شخصیتی در زوجین متقاضی طلاق و زوجین عادی در شهر بوشهر در سال ۱۳۹۳ پرداخته و نتایج پژوهش مذکور نشان داد که بین زوج های متقاضی طلاق و زوج های عادی از نظر ویژگی های شخصیتی روانرنجورخویی، برونگرایی و گشودگی به تجربه تفاوت معنادار وجود دارد(۹). کاظمی و صادقی در سال ۱۳۹۴ ؛ ویژگی های شخصیتی و روانی والدین افراد اقدام کننده به خودکشی و والدین افراد عادی را مورد بررسی و یافته ها نشان داد عامل های شخصیتی و روانی ویژگی های افسردگی، هیستری، انحراف روانی اجتماعی، ضداجتماعی و اسکیزوفرنی در بین والدین افراد اقدام کننده به خودکشی بطور معنادار بیشتر از افراد عادی بود(۱۰). غارسی و نظیری در سال ۱۳۹۴ باهدف بررسی مقایسه ویژگی های شخصیتی در زنان مبتلا به افسردگی پس از زایمان و عادی مطالعه ای انجام دادند و یافته ها حاکی از این بود که بین دو گروه بیمار و عادی در ویژگی های شخصیتی تفاوت معنی داری وجود داشت(۱۱). یعقوبی و